

Kohti liiton valtuuskunnan vaalia:

osallistu omalla tavallasi

Eläinlääkäriliiton ylimmän päättävän elimen, valtuuskunnan, kokoonpanosta äänestetään syksyllä. Ammattikunnan etujen ajaminen onnistuu sitä kattavammin, mitä laajempi edustus koko kentältä on mukana. Tässä nykyvaltuutettujen ajatuksia vaalivuodelle.

Teksti ja kuvat: Anna Parkkari

Toimitus kysyi nykyisen valtuuskunnan jäseniltä ajatuksia valtuuskunnan jäsenyyteen, vaikuttamiseen ja vaaleihin liittyen. Vastauksissa oli mukana sekä ensimmäisen että seitsemännän kauden edustajia, miehiä että naisia, erilaisissa eläinlääkärin tehtävissä työskenteleviä valtuutettuja.

Kaikkiaan valtuuskuntaan valitaan kolmeksi vuodeksi 30 jäsentä, kymmenen varajäsentä, kaksi opiskelijajäsentä ja kaksi opiskelijavarajäsentä. Jos jokin toiminta kiinnostaa, muttei vielä vaalien ehdokkuus, pidä mielessä liiton valiokunnat. Ne valmistelevat oman rootelinsa asioita liiton hallitukselle päätettäväksi.

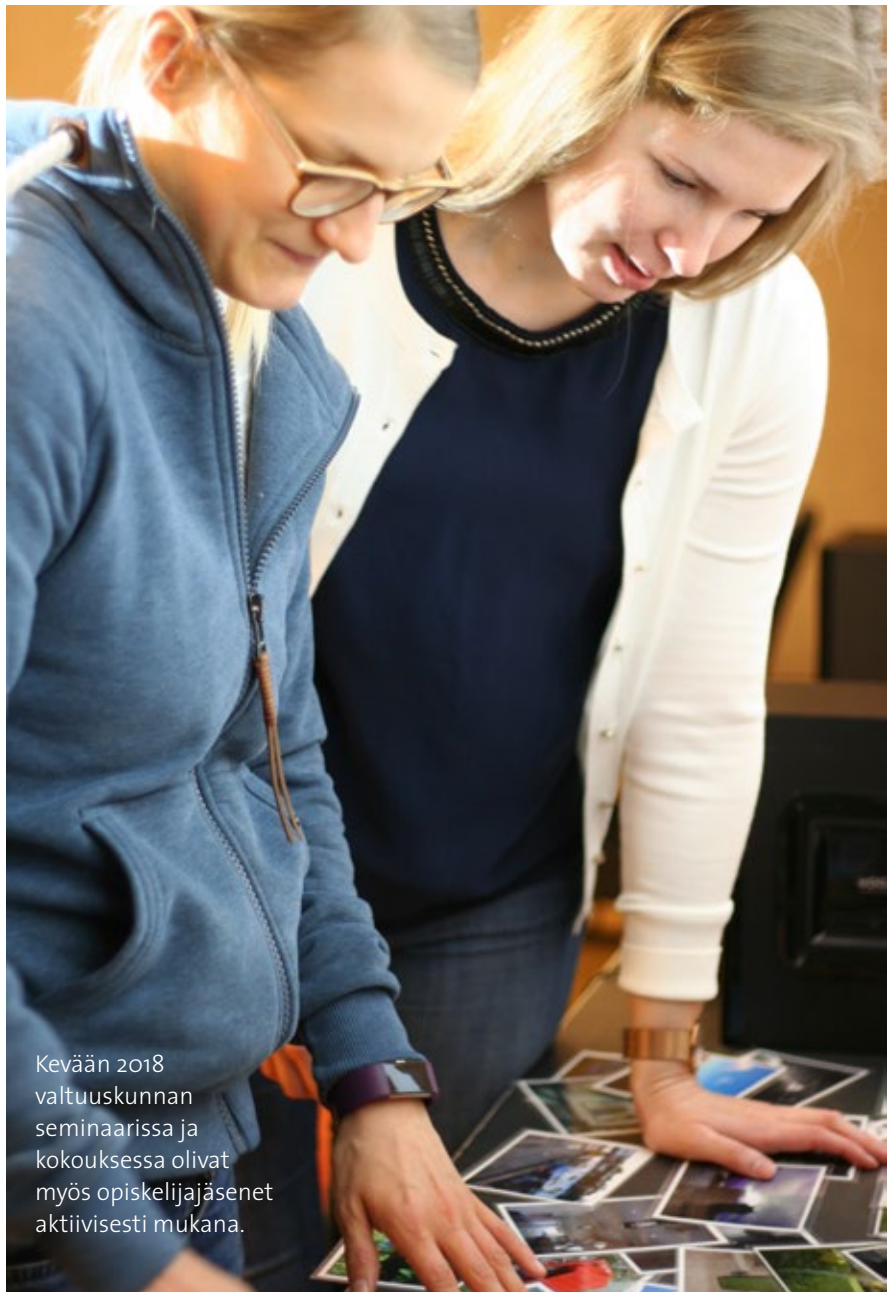
Yhteistä ammattialaa edistää innokkaiden ehdokkaiden ja ryhmittymien löytäminen, tavoitteiden täsmentäminen ja vaaleista kiinnostuneiden äänestäjien aktivoituminen. Tässä suhteellisen listavaalin vaalitavassa ryhmien äänet lasketaan yhteen: pitkä ehdokaslista ja äänten keskitäminen ovat tehokkaita äänten kerääjiä.

TÄRKEIN EDISTETTÄVÄ EDUNVALVONTA-ASIA?

Yksi tämän kauden valtuutetuille esitetystä kahdeksasta kysymyksestä kuului näin: *Mikä sinusta on tärkein edunvalvonta-asia, jota liitto edistää tai sen pitäisi edistää?*

”Ansiotaso, ei voida olla mitään halpatyövoimaa.” ”Eläinlääkärin palkkaus tulisi olla eri sektoreilla samassa linjassa lääkärin palkkauksen kanssa.” ”Eläinlääkärien työaikajärjestelyt.”

”Kunnan praktikkoeläinlääkärien saaminen työaikalainsäädännön ja kokonais-

Kevään 2018 valtuuskunnan seminaarissa ja kokouksessa olivat myös opiskelijajäsenet aktiivisesti mukana.

VAALIKYSELY VALTUUTETUILLE

Valtuuskunnan jäsenille, varajäsenille ja opiskelijajäsenille varajäsenineen lähetettiin toimituksesta lyhyt kysely 18. joulukuuta; vastausaikaa karhunieneen oli 21.1. saakka. Kyselystä oli kerrottu ennakoon valtuuskunnan kokouksen yhteydessä.

Vastauksia saatiin 15. Oheisessa kirjoituksessa sekä lehden 2/19 vaalijutun osassa 1 on käytetty näitä vastauksia.

Vastajaat olivat sukunimen mukaan aakkosjärjestyksessä: **Tapio Harmanen, Kaisa Hartikainen, Karoliina Hämäläinen, Katri Kiviniemi, Eve Alakurikka, Krisse Koikkalainen, Kimmo Lampinen, Mari Nevas, Hanna Nurmi, Leena Oivanen, Vesa Rainio, Olli Ruoho, Sinikka Sarpanen, Jenni Suolanie-mi ja Heidi Vesterinen.**

palkkauksen piiriin on nykymaailmassa tärkeä asia, mutta vielä niin sanotusti vaiheessa.”

”Akuutein on toisen palveluksessa yksityissektorilla olevan asema. Liitto tarvitsisi virallisen työsopimusneuvottelukanavan erityisesti eläinlääkäriasiemaketjuihin vaikuttamiseen. Kannattaisi ehkä aloittaa siitä, että hoidetaan sopimus liiton sisällä työnantajaeläinlääkärien ja työntekijöiden välillä. Jos emme pysty tähän, niin millä lihaksilla sitten muuhun sopimusneuvotteluun yksityissektorilla!”

”Ympäristöterveydenhuollossa ja eläinsojeluvalvonnassa eläinlääkärien tehtävät pitää säilyttää eläinlääkäreillä.”

”Kaikkien eri sektorien eläinlääkärien työsuhdeasioiden hoitaminen tasapuolisesti. Valtiosektori tuntuu jääneen paitsioon.”

”Julksen ja yksityisen puolen kilpailuneutraliteetin saavuttaminen.”

”Yksityissektorin työehtosuositus työehtosopimukseksi.”

”Kollegiaalisuus ja yhteistyö eri eläinlääkärien kesken sekä eläinlääkinnällinen etiikka.”

”Vain mukana olemalla voi vaikuttaa.”

Eläinlääkärien työssäjaksamisen tukeminen sekä jatkokoulutautumismahdollisuuksien kehittäminen. Eläinlääkärien yhteiskunnallisen roolin esiintuominen.

”Yksityisen sektorin työehtosopimus ja valvontaeläinlääkärien parityöskentely.”
”Yksityissektorin työsuhdeasiat ja palkkaus, eläinlääkäreistä ei saa tulla halpa-työvoimaa.”

”Juuri nyt se on mielestäni työehtosopimusasiat ja työssäjaksaminen kaikkialla: kunta, valtio, yliopisto, yksityinen sekä yrittäjät että työntekijät, lisäksi opiskelijoiden jaksaminen. Maakuntauudistuksesta selviytyminen siten, että kattava päivitysverkosto säilyy Hangosta Utsjoelle.”

”Tärkeää kaiken edunvalvonnan kannalta on säilyttää eläinlääkäriin ammattin arvostus. Tämä tapahtuu kertomalla suurelle yleisölle eläinlääkäriin monipuolisista tehtävistä yhteisen terveyden edistämiseksi ja osallistumalla yhteiskunnalliseen keskusteluun.”

MIKSI LÄHTISIN MUKAAN?

Yksi kysymys valtuutetuille oli *Tunnet montta kollegaa: mitä kerrot ehdokkuutta harkitsevalle eläinlääkärille tai opiskelijalle?* Vastaukset olivat tällaisia:

”Ilman muuta kannattaa lähteä mukaan! Yhteisiin asioihin vaikuttaminen on mielenkiintoista ja palkitsevaa. Lisäksi tutustuu uusiin, mukaviin kollegoihin. Eikä valtuuskunnan jäsenyys lopulta vie paljoa aikaa: muutama päivä vuodessa ja päälle kokousmateriaaleihin tutustuminen.”

”Jos edunvalvonta kiinnostaa, niin suosittelem kyllä ehdokkuutta ja valtuuskuntatyötä. Sen lisäksi, että valtuuskunnassa pääsee mukaan keskustelemaan kiinnostavista aiheista, ohessa oppii paljon muista eläinlääkäriin työn aihealueista.”

”Yrittäjäeläinlääkärit joukolla mukaan valtuuskuntaan!”

”Kannattaa lähteä mukaan. Pääsee vaikuttamaan, pysyy ajan hermolla ja oppii tuntemaan kollegoita eri aloilta ja eri puolilta maata.”

”Mitä nuorempi kollega, sitä kiinnostavampi näköalapaikka valtuuskunta ja liiton valiokunnat ovat. Oleellisin – ja perin työllistävä – liiton elin on hallitus. Valtuuskunnan tehokkain vaikuttamiskanava on valita hallituksen jäsenet.”

”Vain mukana olemalla voi vaikuttaa.”

”Jos intoa ja aikaa on, niin suosittelem. Tehtävä on antoisa.”
”Jos haluaa vaikuttaa eläinlääkärejä koskeviin asioihin, niin valtuusto ja valiokunnat ovat hyvä paikka siihen.”

”Kerron, että valtuuskunta on loistava mahdollisuus tutustua eri alojen kollegoihin, luoda verkostoja ja olla mukana rakentamassa yhä vahvempaa eläinlääkärikuntaa.”

”Täällä pääsee näkemään, mikä liitto on, mitä se tekee ja asioihin pääsee myös vaikuttamaan. Valtuuskunnassa työskentely ei vie aikaa juuri yhtään, vain pari päivää vuodessa.”

”Jos koet olevasi ulkopuolinen tai että näkökulmaasi ei ole huomioitu, niin kannattaa ehdottomasti aktivoitua ja lähteä

kertomaan omista dilemmoista ja kuuntelemaan mitä muut ajattelevat. Yhdessä tulee parempi.”

”Kannattaa ehdottomasti lähteä ehdolle. Käsiteltävänä on jatkossakin mielenkiintoisia asioita ja tutustut uusiin eri taustoista tuleviin kollegoihin. Hyvässä lykyssä voi vaikka pystyä vaikuttamaan-kin asioihin.”

”Suosittelem hakeutumaan mukaan valtuuskuntaan tai valiokuntiin. Jokainen näkemys on arvokas ja mitä värikkäämpää ja monivivahteisempaa keskustelu asioista on, sen parempi.”

”Aktiivisella ihmisellä on mahdollisuus vaikuttaa asioihin, aikaa näissä liiton tehtävissä saa menemään juuri niin paljon, kuin sitä töiltä ja muulta elämältä riittää. Luvassa on uusia ystäviä ja mielenkiintoisia kokouksia, mutta myös ankaraa puurtamista. Mielestäni antaa kokonaisuutena ottaen enemmän kuin ottaa.”

”Liitto olemme me kaikki yhdessä ja tekijöitä tarvitaan. Sinä ja sinun kokemuksesi ja visiosi ovat tärkeitä. Uudet ihmiset tuovat aina toimintaan mukaan uutta puhtia. Verkostoituminen on nykypäivän vaikuttamista ja palkitsevaa. Kannattaa kuitenkin varoa: pikkusormen kun annat, niin saatat menettää sydämesi ja sielusi yhteisen asian eteen.”

KATSE TULEVAAN

Valtuutettujen kysymysten joukossa oli myös tulevaisuuteen sihtaava kysymys: *Mitä merkittävää asiaa uuden valtuuskunnan pitäisi edistää seuraavalla kaudella? Entä kymmenen vuoden tähtäimellä?*

”Ammattikunnan yhtenäisyys, yhteiset yhteiskunnalliset tavoitteet kuten eettiset kysymykset ja kollegiaalisuus.”

”Kunnaneläinlääkärien työaikajärjestelyt ja siihen liittyen palkkaus. Yksityissektorin työntekijöiden palkat. Kymmenen vuoden tähtäimellä: eläinlääkärien määrä Suomessa, ettei kouluteta liikaa eläinlääkäreitä.”

”Yrittäjäeläinlääkärien ja työntekijäeläinlääkärien työsuhte-etuja ja työmarkkinatietoutta.”

”Valtuuskunnan tulisi viestiä eläinlääkäriin ammatin tärkeydestä, laajasta osaa- misalasta ja akateemisuudesta.”

”Valtuuskunta on osa liittoa. Liitto on se, joka vaikuttaa. Mutta valtuuskunnalla on vahva asema – ja ahkeralla jäsenellä vaikuttamismahdollisuuksia. Se-

Toukokuussa pohdittiin alan asioita seminaarissa myös ryhmittäin.

kä sote että yksityissektorin molempien osapuolten asema ovat yhä avoimena, näissä on suuri työ. Sotessa liiton pitäisi vaikuttaa eläinlääkintähuoltoon kehittäen. Jos halutaan erikoistumista, sen asema ja arvostus pitäisi luoda maakuntahallinnon rakenteisiin, asiakastarpeista lähtien. Tulevaisuutta pitää tehdä tulevaisuuden eläinlääkäreille, tulevaisuuden markkinoille. Järjestelmää ei pidä rakentaa sellaiseksi, että nykyiset kunnaneläinlääkärit ovat siihen tyytyväisiä. Siihen pitää olla tuleviakin tekijöitä. Ja järjestelmä on tehtävä sellaiseksi, että työhön hakeutuu sellainen eläinlääkäri, josta tulevaisuudessa on hyötyä. Tämä voi tarkoittaa muun muassa merkittäviä muutoksia työaikakäytäntöihin ja työnjakoon.”

”Kunnaneläinlääkärijärjestelmän järje- keistäminen niin, että pystytään takaamaan päivystyspalvelut ja virkatehtävät koko maassa. Mutta samalla huolehditaan, että järjestelmä ei aiheuta epätervettä kilpailua.”

”Zoonosien merkitys näyttäisi olevan kasvussa, eläinlääkärikunnalla on iso rooli niiden torjunnassa! Tätä roolia korostettava kuluttajille ja eläinten omistajille.”

”Että pidettäisiin eläinlääkäreille kuuluvat työt eläinlääkäreillä ja työttömyysaste matalana. Lisäksi julkisuuteen pitäisi tuoda vielä enemmän esille missä kaikkialla eläinlääkärit työskentelevät.”

”Jos maakuntauudistus toteutuisi vuoden 2021 alusta, siihen valmistautuminen ja sen toimeenpano olisivat hyvin tärkeitä asioita seuraavalla valtuuskun-

nan kaudella. Etenkin Suomen eläinlääkintähuollon järjestäminen tulevaisuudessa on vielä suuri kysymysmerkki. Jos maakuntauudistus siirtyy tai raukeaa, ollaan ratkaisujen suhteen yli seuraavan valtuuskunnan kauden, mutta Suomen eläinlääkintähuollon ratkaisut ovat merkittäviä asioita silloinkin. Eläinlääkintäpalvelut ja hyvä eläintautitilanne pitää säilyttää koko Suomessa, unohtamatta eläinlääkärien terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.”

”Kunnaneläinlääkärien ja muiden virka-eläinlääkärien asemaa valtakunnallisissa uudistuksissa, kuinka ne sitten etenevät. Ammattikunnan yhtenäisyydestä kannattaa pitää huolta kaikilla vaalikausilla.”

”Digitalisaation hyödyntäminen osaa- misessa ja koulutuksessa.”

”Kunnaneläinlääkärien työsuojeluasiat täytyy saada kuntoon. Julkisen sektorin eläinlääkärien roolia pitäisi minusta miettiä perin pohjin ja uskaltaa luopua siitä, mitä joskus on tavoiteltu ja saavutettu. Maailman muuttuessa meidänkin roolimme yhteiskunnassa muuttuu, halusimme sitä tai emme.”

”Valvontaeläinlääkärien parityöskentely on yksi akuuteimmista aiheista, ei ole nykyaikaan sopivaa, että valvoja joutuu menemään yksin mukavaankaan paikkaan tarkastukselle.”

”Yksityisen sektorin työehtosopimus on myös äärimmäisen tärkeä. Työnantajapuolella on suuria yrityksiä, joiden ensim-

Kevään 2018 seminaarityöskentelyä. Ryhmät kirjasiivat työnsä ja koko valtuuskunta keskusteli. Kirjaamassa valtuuskunnan jäsen Heidi Vesterinen. Vuoden 2016 vaalissa nuoret eläinlääkärit saavuttivat hyvän vaalituloksen: viisi edustajaa. Kaikkiaan noin 40 prosenttia valtuutetuista oli uusia edustajia.

mäisessä fokuksessa ei ole eläinlääkärien työhyvinvointi ja tulotason ylläpito.”

”Maakuntaudistuksen yhteydessä ja jälkeen on hyvä jatkaa keskustelua kunnaneläinlääkärijärjestelmän päivittämisestä nykypäivään.”

”Pitää tiukasti kiinni siitä, että kohtuuhintaisia peruseläinlääkäripalveluja on tasapuolisesti saatavissa kaikkialla maassa. Huolehtia osaltaan siitä, että eläinlääkintähuolto pysyy osana ympäristöterveydenhuoltoa.”

”Profession arvostus ja asema yhteiskunnassa: ammatin pitäminen houkuttelevana, työssäjaksaminen kaikille eläinlääkäreille, One Health ja profession tärkeä rooli kokonaisuudessa paremmin esiin.”

Kirjoittaja on lehden toimituspäällikkö, liiton tiedottaja, FM.

Edellisessä lehdessä julkaistiin kirjoituksen ensimmäinen osa, siinä oli muun muassa liiton organisaatio kuvana ja napakka yhteenveto vuoden 2016 vaaleista. Tämä on kirjoituksen toinen ja viimeinen osa.

Tässä lehdessä julkaistaan myös vaalien ehdokasasettelun ja äänestyksen aikataulut ja muut sääntömääräiset vaalin tiedot, katso sivua 151.

Valtuuskunta valitsee liiton hallituksen. Ääntenlasku menossa syksyn 2017 kokouksessa, ääntenlaskijoina Katri Kiviniemi ja Katariina Hämäläinen.

SUOMEN ELÄINLÄÄKÄRILIITON ORGANISAATIO

Jäsenet valitsevat valtuuskunnan kolmivuotiskaudeksi. Suomessa laillistetuista eläinlääkäreistä 83 prosenttia kuuluu liittoon, opiskelijajäseniä on noin 470. Jäseniä on kaikkiaan lähes 2800, heistä on eläkeläisiä noin 340. Työelämässä on noin 1830 jäsentä.

Työelämässä olevista jäsenistä noin 23 % työskentelee kunnissa, yksityisessä praktiikassa työskentelee työntekijänä noin 20 %, yrittäjänä ja ammatinharjoittajina työskentelee noin 12 %, valtiolla ja EU:ssa noin 9 %, yliopistolla noin 5 %, yksityisellä sektorilla työntekijöinä noin 4 %, sijaisuuksia tekee noin 23 % ja tilapäisesti työelämän ulkopuolella on noin 2 %.

Valtuuskunta valitsee liiton hallituksen. Hallituksen varsinaisten jäsenten kausi on kolme vuotta, varajäsenten kausi on vuoden. Joka vuosi vaihtuu kaksi hallituksen jäsentä ja varajäsenet.

Hallitus valitsee valiokuntien jäsenet kolmivuotiskaudelle. Valiokunnissa toimii iso joukko aktiivisia eläinlääkäreitä valmistelemaan asioita liiton hallituksen keskusteltavaksi ja päätettäväksi. Jos toiminta jossain valiokunnassa kiinnostaa sinua kaudella 2020–2022, ota yhteys toiminnanjohtaja Sointu Jalkaseen, sointu.jalkanen@sell.fi.

Valiokunnat ovat: eettinen valiokunta (EEVA), eläinsuojeluvaliokunta (ESVA), koulutuspoliittinen valiokunta (KOPOVA), koulutusvaliokunta (KOVA), kunnan palkkavalioikunta (KUVA), opiskelijavalioikunta (OVA), eläinlääkäri työhyvinvointivaliokunta (HYVA), talousvaliokunta (TAVA), valtion palkkavalioikunta (VAVA), yksityissektorin työsuhdevaliokunta (YSVA), yliopistovalioikunta (YOVA), yrittäjävaliokunta (YRVA) ja Eläinlääkärilehden toimitusneuvosto (TN).

Valtuuskunta linjaa liiton toimintaa. Valtuuskunta linjaa seminaareissa ja kokouksissa liiton tavoitteita kolmivuotiskaudelle ja vuosittaisiin toimintasuunnitelmiin. Tavoitteet kaudelle 2018–2020 on jaettu seuraaviin osiin: yleinen edunvalvonta, yhteiskunnallinen edunvalvonta ja vaikuttaminen, eläinlääkäriprofession professio, kollegiaalisuus ja ammattietiikka, jäsenyyden vahvistaminen ja jäsenpalvelut, kansainväliset asiat ja edunvalvonta, opiskelijatoiminta, viestintä ja Suomen Eläinlääkärilehti, Eläinlääkäripäivät, hallinto, henkilöstö ja talous.

Toimintasuunnitelmat ja tavoitteet ovat luettavissa jäsensivuilla. Oikopolkuna sinne voi käyttää verkkosivun etusivun alaosassa olevaa harmaata kuvaketta: Liiton toimintasuunnitelmat ja tavoitteet. Näistä kerrotaan myös sähköisissä jäsenkirjeissä.